

Спецвипуск

МОЛОДІЙ КОМУНАР

ОРГАН МОЛОДІЙ РАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

ДУМАЄМО · БОРЕМОСЯ · ЖИВЕМО

Виходить з 5 грудня 1939 р.

ЧЕТВЕР, 3 липня 1986 року.

№ 79 (3742). Ціна 2 коп.

ПРО ВОІНІВ-ІНТЕРНАЦІОНАЛІСТІВ

ІСТИННА СУТЬ «НАРОДОЛЮБЦІВ»

«В УМОВАХ ПОСТУПОВОГО ПРОСУВАННЯ ДО КОМУНІЗМУ ДЕДАЛІ ПОВНІШЕ РОЗКРИВАЄТЬСЯ ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ КОМУНІСТИЧНОЇ МОРАЛІ — НАЙЛЮДЯНІШОЇ, НАЙСПРАВЕДЛИВІШОЇ, НАЙБЛАГОРОДНІШОЇ МОРАЛІ, ЩО ҐРУНТУЄТЬСЯ НА ВІРНОСТІ ЦІЛЯМ РЕВОЛЮЦІЙНОЇ БОРотьБИ, ІДЕАЛАМ КОМУНІЗМУ».

3. У ЧОРНОБИЛІ

На межі 30-кілометрової зони нашого рафіка зуленив молоденький міліціонер. Пробіг очима дорожній лист водія і заглянув у салон:

— Перепустки у всіх є? — крізь туго натягнутий респіратор голос приглушений, але виразний. І невдоволено перепитав керівника групи: — А чому без респіраторів? Заїдьте у першу ж організацію і попросіть — вам видадуть. Хоча б марлеві... Ідьте.

За вікном ставав обіч дороги зеленою стіною ліс і ми рухались у зеленому тунелі —

Полісся. То майне враз військове наметове містечко, то довго не дівається село на обрії — гарне село здалеку... Ми знаємо, що воно безлюдне. Знаємо, але не відчуваємо. Й напружено чекаємо, коля дорога піде через нього.

(Закінчення на 2-й стор.).

...І ще один підхід до справи

Серед нових форм роботи з молоддю, які почав практикувати останнім часом Новоукраїнський райком комсомолу — вечори запитань і відповідей, зустрічі за «круглим столом», прес-конференції. А недавно при райкомі створено суспільно-політичний диспут-клуб «Факел».

Під час засідань клубу його учасники віддають перевагу диспуту — як найбільш живому й мобільному способу обміну думками. Темати цих розмов стають, як правило, актуальні питання сучасного політичного життя країни і світу.

Клуб має свою емблему і статут. Мета його — цікаво, переконливо, «дохідливо» у формі пропагувати соціалістичний спосіб життя, корінні переваги соціалізму, виробляти у молодих людей вміння з класових позицій оцінювати ідеологічні диверсії імперіалізму, буржуазну мораль, культуру, моду.

Керує цим об'єднанням, координує його діяльність творча рада з 7 чоловік: Молоді вчителі, спеціалісти, службовці, робітники, учні.

які є членами клубу, прийшли сюди, керують

чись власними інтересами та нахилами.

Згідно плану учасники «Факелу» збираються щомісяця. При цьому «базові» засідання у райцентрі, в палаці культури «Ювілейний» чергуються з виїзними. В

червні темою розмови у диспут-клубі стала: «Соціалістичний спосіб життя і соціальна справедливість».

В. МОРОЗ.

На знімку: під час червеневого засідання «Факела».

Фото О. МІРОШНИЧЕНКА
Новоукраїнський район.

РОЗПОВІДЬ

ОБГОВОРЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ПАРТІЇ І УРЯДУ

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

МИСТЕЦТВО ПЕРЕКОНУВАТИ

ПОДІЇ КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ

Вважаю закономірним

Вчитуюся у рядки Закону про Державний план економічного і соціального розвитку СРСР, прийнятого на п'ятій сесії Верховної Ради СРСР одинадцятого скликання — і одразу уявляю собі, як його сприймуть мої слухачі, з якими протягом минулого навчального року проходили курс «Молоді про партію».

Про що говорять статті Закону для мене, пропа-

гандиста цієї політшколи? Найперше — про велику турботу держави про всіх радянських людей, і про моїх слухачів у тому числі. За час навчання встигла виникнути у їхній турботі, проблеми, плани, тож говорити му від імені нашого невеликого (всього 15 чоловік) дружнього колективу слухачів комсомольської політшколи.

Аналізуючи свого часу

господарську діяльність свого колективу, ми з слухачами, на мою думку, дійшли протягом навчального року певних висновків про резерви і засоби реалізації політики партії у себе на підприємстві. І переконана, що зараз, озброєні тими знаннями, мої слухачі достатньо підготовлені, аби разом з усіма працівниками об'єднання включитися у велику роботу по досягненню тих показників плану соціального й економічного розвитку, які відображені у Законі.

Особисто мене, як жінку, найбільше зачепили й схвилювали ті положення Закону, що виражають зрослу турботу держави про матерів, про створення їм же кращих умов для виховання дітей. Сприймаю це як цілком закономірний результат дальшого розвитку нашого суспільства.

Л. САНОВСЬКА,
начальник лабораторії полімерних матеріалів НДВ виробничого об'єднання по сімпах «Червона зірка».

ВІЗЬМУ БІЛЬ БРАТА

В житті кожного трапляються такі моменти, які змушують не тільки інакше, по-новому глянути на своє попереднє життя, але й багато чого змінюють у житті наступному. І нічого дивного, коли людина, зрозумівши справжню ціну того, що з нею відбулося, усвідомивши свою роль і помилки на цій землі, починає по-новому відміряти своє життя від цього моменту. Саме такою життєвою віхою для моїх співрозмовників — учнів Кіровоградського технікуму механізації сільськогосподарства Леоніда Бортника і Володимира Зайця стала Інтернаціональна допомога народів Демократичної Республіки Афганістан.

НАЙПЕРШЕ їм обом пригадується пекуче безжальне сонце цієї країни. Воно сліпить очі так, що сльози біжать, досить глянути на який блискучий предмет чи, скажімо, лист паперу, загублений кимось на піску... Спека, нестача кисню (дві тисячі метрів над рівнем моря), спрага, набридливі комахи, вихори пилу — все це вони зідали на собі. Бачили отруєні криниці, зруйновані села і вбитих жінок та дітей — сліди кривавих злочинів душманів, цих найманців імперіалізму.

— За довгі місяці армійської служби, — каже мені Володимир Заєць, — ми звикли і до спеки, і до пилу, але до того лиха, що його завдають афганському народові запродавці-душмани, — ні. І досі не можу без здригання згадувати їхніх злочинів.

Про себе хлопці говорили мало. Це вже пізніше я дізналася, що за зразкове виконання інтернаціонального обов'язку в ДРА Л. Бортника нагороджено медалями «За відвагу» та «За бойові заслуги»...

Леонід Бортник був шофером. Об'їздив ледве не

весь Афганістан. Довелось йому також відбивати напади душманів на мирні колонії, що везли афганцям хліб, консерви, паливо...

Вже більше року минуло з тих пір, як повернулися хлопці додому. Пам'ять береться пережити на далекій афганській землі в деталях, до дрібниць. Суворі і прекрасна земля Афганістану. Особливо красива вона навесні, коли яскравими барвами сяють долини нагір'я — жовті, яскраво-червоні. Дина ця краса щоразу нагадувала хлопцям і про інше цвітіння — рідних садів та ланів: їхні руки ще пам'ятали звичну роботу у полі, а учнівській трудовій бригаді, та й після школи вони встигли попрацювати біля землі.

Одного разу Леонід, побачивши афганського селянина, що орав волами свою ділянку, не терпів і попросив у того дозволу стати за плуга. Звичайно, дома йому не доводилося орати волами та сохою, через те спочатку з незвички виходило не надто добре. Та коли афганець, якому сподобалося прагнення радянського хлопця допомогти, розтлумачив йому що до чого, справа пішла веселіше. Так і зорали вдвох маленьку нивку. А ввечері, сидючи

у колі друзів, Леонід з особливою теплотою і щемом згадував рідні краї, український чорнозем. Тоді тільки по-справжньому і зрозумів, що солдатом став з необхідності, а душа у нього хліборобська.

З надією і нетерпінням чекали хлопці на листи з дому. Володимирова сестричка писала йому найчастіше, щоразу запитувала, коли ж прийде у відпустку. А відпустка йому так жодного разу й не випала. Більше того, повернувся додому на кілька місяців пізніше друзів, котрі служили в Радянському Союзі — нічого не поробиш, служба.

Та не було миті у його солдатській службі, щоб він не відчував близькості Батьківщини. Кожну річ з дому — навіть стареньку зубну щітку — беріг особливо старанно, а вже якщо чув з приймача рідну мову, пісні, то почуття великої єдності з Батьківщиною було особливо сильним. І хоча за два роки встиг полюбити суворі афганські гори, повернення додому ченало особливо пристрасно.

КРОКУЮЧИ вулицею рідного села, Володимир дивувався, що сусіди не пізнають його — так він змінився і змужнів. Та, певно, було не тільки це. Бо й сам хлопець знав, що вже по-іншому, куди серйозніше і вдумливіше дивиться на життя, на світ навколо себе.

Потім були розповіді про далекий і дивний афганський край, де так багато незвичайного, де поряд із неписаним кодексом честі афганців «Пуштун — валай», що зобов'язує їх самозречено захищати батьківщину, берегти національну гідність, поважати старших, існу-

ють ще і дикі пережитки минулого... Де стільки складнощів, протиріч, які афганському народові доводиться долати на шляху, вказаному Квітневою революцією. І недарма Володимир відчуває гордість, що був причетний до великої боротьби афганського народу за нове життя.

Молодь восьмидесятих. Найперша група добровольців з Кіровограда — п'ять чоловік вирушили у складі обмеженого контингенту радянських військ для надання інтернаціональної допомоги народові ДРА ще в 1980 році. Це були кращі з комсомольців, відмінники бойової і політичної підготовки. «Ми там потрібні. Та й себе хочеться зрозуміти до кінця, перевірити в труднощах». І ось минув час.

— Звичайно, — каже Леонід Бортник, — за ці роки багато чого змінялось і в свідомості людей, і в умовах життя афганського народу. Але суть вчинків і прагнень радянських людей на землі братньої країни залишилась тією ж. Визначається вона людяністю, здатністю співпереживати і бажанням допомогти. І той, кому випала честь бути провідником прагнення нашої країни підтримувати народи, які борються за незалежність, назавжди збереже в собі світло людяності і гуманізму, які відкрилися йому у важких випробуваннях.

О. САНЖАРА,
громадський кореспондент «Молодого комунара»,
м. Кіровоград.

групи об'єднання знаходиться в приміщенні Чорнобильського міжшкільного навчально-виробничого комбінату. Ми чекаємо в одному з класів за партами. На підвіконнях, столах під задньою стіною — швейні машинки, на стінах — плакати з кресленими простих викрійок: ще недавно дівчатка тут вчилися шити фартушки, платтячка...

— Сподіваюсь, що хвилини за десять ми справимось, — перші після привітання слова головного інженера об'єднання М. Н. Розіна. — Вибачте, але більше часу в мене немає.

Його стомлене лице оживає, як тільки мова заходить про роботи під реактором. Шахтарі, бетонувальники працюють за суворим графіком. До кінця черення вистелити плиту, на якій схорониться розгнізданий реактор, до листопада належить звести бетонну стіну замкнутого контуру.

— Це колосальний об'єм роботи, — говорить Михайло Натанович. — Стіна застрахує навколишнє середовище від будь-яких можливих неполадок.

— Кого б ви відзначили з будівельників?

— Управління нашого об'єднання є в усіх республіках. Уже добре зарекомендували себе колеги з Азербайджану, Узбекистану, Вірменії. Залишиться дуже багато. Особливо від водіїв — з усієї країни. Делегують сюди найкращих. Живуть будівельники, звісно, не в комфортабельних умовах: тісно стоять розкладачки, обмежене дозвілля. Але ніхто не обмовився й словом: всі знають — чого сюди їдуть, що будуть тут робити...

— Управління направили

сюди, як ви сказали, найсумнішніх. Чи не вплине це на виконання виробничого плану на місяць?

— «За себе і за чорнобильців!» — під таким девізом працюють ті, кому не виїхала сюди дорога.

Секретар партійної організації об'єднання М. П. Пудло продовжив думку:

— Біля реактора працюють по три години, і за цей час кожен прагне максимально віддатися роботі. Успіх нам забезпечує висока організація праці, почуття відповідальності і почуття гумору.

Справді, в гуморі чорнобильцям не відмовити. Ми переконались у цьому всюди: в гуртожитку, де живуть будівельники, в адміністративних кабінетах, на вулиці...

— Що скажете про комсомольців? — останнє запитання Миколі Прокоповичу.

— Їх у нас більше половини. Вже з цього можна робити висновок. І ще наведу короткий приклад. Три дні тому молоді бетонувальники з бригади Пупова (Таджицьке управління) і Семенова (Південно-Українське управління) повернулися після чергової зміни від реактора опівночі. Не встигли ще й роздягнутись, як з ідальні дзвінок: в котельному приміщенні аварія — полопали труби... Хлопці ліквідували її о другій ночі.

...Чорнобиль проводжав нас добрим, серйозним поглядом, Серйозним, бо ситуація цього вимагає. Добрим, бо вертають цю поліську землю до життя добрі люди нашої країни.

В. БОНДАР,

спецкор «Молодого комунара».

Чорнобиль — Кіровоград.

Жваво і зацікавлено обговорюють у ці дні в комсомольських організаціях області матеріали п'ятої сесії Верховної Ради СРСР одинадцятого скликання.

На знімку: швей цеху № 1 головного підприємства Кіровоградського виробничого швейного об'єднання молоді агітатори Г. ТИТОВА, Л. ЄЛЧІНА, А. ХЛИСТУН, Н. ГОРБУЛИНА вивчають документи сесії. Фото В. ГРИБА.

ПРОДОВЖУЄМО РОЗМОВУ

«ЦЬОГО ВИ СОБІ НЕ ПРОБАЧИТЕ...»

У номері «Молодого комунара» за 17 квітня ц. р. було опубліковано під такою назвою сповідь П. Сташевської, яка виїхала за кордон у пошуках примарного щастя, а тепер гірко кається в тому. Матеріал викликав багато читачьких відгуків. Частина з них ми опублікували у «Молодому комунарі» за 15 травня та 3 червня. Листи продовжують надходити.

Скажу по совісті...

Цілком поділяю думки В. Адиковської з Новоархангельська, Р. Грановського з Олександрії та інших радянських громадян, які відгукнулися на статтю про П. Сташевську і чий листи були надруковані в «Молодому комунарі».

Саме такі, як Сташевська, безпринципні люди зраджували в усі часи свій народ. Що ж змусило Поліну зрадити? Чи не з її споживачького ставлення до життя виріс цей безсовісний вчинок? Батьківщина їй була потрібна, доки росила, учила, годувала й зодягала. Певно, годі шукати у її душі почуття відданості до рідного народу за все добре, зроблене для неї.

Відверто кажучи, не вірю я й тепер у щирість її каяття. Якщо й відчуває тугу за нашою країною, то найперше тому, що позбулася її благ. Але чи зрозуміла, що втратила вона з виїздом не тільки блага, а щось більше, вище, святіше? Чи зрозуміла, що нашої країні потрібні люди чесні, віддані?

Н. СТЕПАНОВА.

м. Долинська.

На зраду права не дано

З дитинства впали мені в душу бездонної щирості рядки вірша Василя Симоненка:

Все на світі можна

вибирати, сину.

Вибрати не можна тільки

Батьківщину...

Що може бути дорожчим, святішим для людини, як Батьківщина? Всі сили, енергію і навіть життя віддають люди — справжні патріоти для того, щоб зберегти свою Вітчизну, зміцнити її, примножити її багатства, захистити від брудного потоку брехні.

Прочитала я статтю «Цього ви собі не пробачите» — і гнівні роздуми заволодали

мою душу. Думала про те, звідки все-таки беруться у нашому суспільстві люди, які дозволяють собі нахтувати найдорожчим, спекулювати матір'ю-Батьківщиною.

Особисте щастя... Кожен по-різному його розуміє. І різними дорогами приходять люди до щастя. Та істина ця давня: щасливим можна стати лише на своїй землі, серед своїх однодумців. Не могла не розуміти цього і Поліна Сташевська. Тож я не вірю в те, що основним мотивом її зради було — влаштувати особисте життя... Певно, не було у неї тут, серед нас, однодумців. Певно, вона хотіла влаштувати своє життя таким чином, як афішує його буржуазна пропаганда.

Т. ТИМОШЕНКО,
службовець, 26 років.

сміт Петрова.

Вовча суть

Повертаюся у спогадах на кілька десятиріч років назад: протягом усієї війни я не одержав жодної звістки від рідних. А повернувшись в рідну Ізмайлівку, був вражений жахливою звісткою. Янось серед ночі фашисти почали арештовувати євреїв, які жили в селі — старих, жінок, дітей, вивезли їх за околицю і розстріляли. Навічно залишилися лежати в землі одиннадцять моїх племінників, двоє братів, дві сестри з чоловіками, батько, мати, дружина і двоє маленьких синів... Це було найстрашніше з усього, що довелось пережити.

Чому я згадую нині про давнє своє лихо? Та тому, що сіонізм і фашизм — одного поля ягоди. У них одна вовча людина-ненавистницька суть, однакова лють і жорстокість. Скільки горя завадав сіонізм Ізраїлю арабським країнам! Проловідуєчи «виключність», обраність євреїв, сіоністи сіють ворожнечу, ненависть між народами, як це робили і фашисти усіх часів. І нам дуже важливо ні на мить не втрачати класової пильності, не піддаватися їхній брехні.

Ось П. Сташевська сповна звідала «демократію» сіонізму й імперіалізму, а тепер слізно просить додому. Чи вибачить її радянський народ? Все може бути, адже він не лише могутній, але й добрий. Та тільки чи вибачить тепер Поліна сама собі своє?

Я. КІГЕЛЬ,
ветеран війни і праці.
м. Бобринець.

Над Брідкою опускалися сутінки. Весь день був похмурий і тому Кугут, Максим і Федюк не боялися, що їх хтось побачить, і вилізли зі свого лігова раніше звичайного: осінній день важкою працею втомлював людей і зрання вкладав спати. Та й не всі, як Настасія Халатурник, мали змогу купити гасу і осяяти світилицю «п'ятериком». Здається, вона освітлювала ним свою минаючу молодість. Вже давно подався до Канади її чоловік, та так і не повернувся: чи де помер в дорозі, чи знайшов кращу долю? Кому залишив цю багачку? І чому вона тепер змушена

ли за волосся, били чобітьми по руках, але одірвати не змогли. Нараз зблиснуло лезо сокири, котру Максим витяг з холоди на дригівні. Зойк. Микола Федюк побачив під грушею в напівтемряві нічийних десять пальців, котрі ще донедавна належали його однолітку і односельцю. Наймолодшого бандерівця вивернуло.

— Дивись сюди! — понавчав Максим. — Розхвалився харчами. Справжнім ділом треба займатися. А то з собаками ти змієш воювати. Жени до річки!

Тихі води прийняли того вечора в свої обійми знівечене тіло юнака.

Манолій Манолісвич Запаранюк на власні очі цієї події не бачив, але коли

мав відповідний строк для детального обдумування власних вчинків. Хіба один раз безсонними ночами перед очима Манолія прокручувалися події всього його недовгого життя.

Батько помер у 1933-му, коли Манолію було лише чотири роки. Потім була румунська школа, де били, скубили за волосся, забороняли розмовляти українською мовою. Четвертим класом навчання закінчилося, і хлопчина за кусок хліба пішов до хазяїв пасти овець. Село знаходилося на кордоні з Польщею і невідномовно діставалося пастухові від прикордонників, коли котрась із овець забігала у густу траву нейтральної смуги, а він змушений був виганяти її відтілю.

Потім були корови. Хазяйка давала окрасць черствого хліба, шматок старого, ба навіть не жовтого, а швидше вже коричневого кольору сала, і він на весь день відправлявся на пасовище. Спав разом із коровами у сараї.

Пізніше, коли підріс, почав у тих же хазяїв обробляти землю. І несподівано прийшло «щастя».

Далека родичка прийшла до матері з пропозицією: хай Манолій бере її невістку з дитиною. Син її загинув на війні, а землю треба ж комусь обробляти. Земля! Яке п'янке слово! Хіба хтось там думав про те, що може молоді не подобаються одне одному? Головне — земля. Бути хазяїном і володарювати на ній.

Здається через цю землю він і потрапив на лаву підсудних. На них дивилися, як на сім'ю, котра має землю і готова зробити все, аби вберегти її. Одного разу хотів заявити у сільраду, що знає, де ховаються бандити, та мати не дозволила.

Часто пекла образа, що постраждав нізачо, але з часом все більше утверджувався в думці: все правильно. Якби не карали всіх тих, хто бодай би трохи (свідомо чи невідомо) сприяв націоналістам, хіба можна було б за такий час ліквідувати банди?

— Чи є нині у нас ґрунт для націоналістичних проявів — питає? — здійсмас Грови Манолій Манолісвич.

Ми бесідуємо з ним на подвір'ї його господи у селі Новому Стародубі Петрівського району. Кругом цяптять курчата, лашчяться до хазяїна цуценя. Манолій Манолісвич по хвилі відповідає:

— Коріння наших народів і на той час були міцно переплетені, а сьогодні й поготів. Чи зможемо ми жити без росіян, білорусів, грузинів? А яку волю пропонували нам націоналісти, ми бачили на власні очі. Не воля то була, а біда людська. Та вже поіржавіла їхній тризубець. А молодим сьогодні хочеться сказати одне: немає зараз причин для національного невдоволення. І побажання — цінують батьків своїх, людину праці, багату культуру радянських народів, країну, в якій ви зросли і живете.

В. АФАНАСІЄНКО.

с. Новий Стародуб,
Петрівський район.

Іржавий тризубець

годувати й обпелати цих волоцюг!

Хіба для того, щоб побачити перед собою патлату сиву голову Максима

чи щого постійно зашмарканого хирлявого Миколу, який ото тільки й знає, що жертв та хропті. Єдиний чогось вартий був серед них Кугут. Цей своєпівняче діло знав добре. Ото якби не тамував трохи її спраги та щоб не боялася, що задують чи повішають, то вже давно б виперла з хати.

Кугутів сьогодні не хотілося на «прогулянку», але булькаті Максимові очі так налилися кров'ю, що перелити не посмів. Цього вечора вони мали звести рахунок з Карлашихою. Скільки вже ця «червона запроданка» мала капамутити їхнє життя — десять «квартиру» поміняли, а повсякчас чують, що йде по сліду.

Із-за смерек появилися ледь вловимі контури хати. Завалував собака і вони змушені були посуватися попід тином нагинці, щоб не видати себе передчасно і не дати змоги втекти. Біля воріт розпросталися. Максим штовхнув хворостяну хуртку, і вона ледве не одлетіла. Всі троє попростували до дверей. Федюк тицьнув чоботом собаку по зубях і хвацько вхопив за цепок. Підніс пса над головою і з розмаху шмагнув собаку до землі. Після третього удару чути було лише жалібне скімлення. Дзенькнула шибка і Кугут, щоб догодити Максимові, голосно крикнув: «Карлашихо, виходи! Ми тобі легку смерть вготували. За вільну Україну помреш, щоб не топтало її всіляке бидло». Відповіді не було, але чулося якесь шарудіння: в хаті хтось присів. Максим вибив прикладом двері, після чого Федюк з Кугутом виштовхали з хати сина Карлашихи Манолія. Більше не було нікого.

— За матір хай син відповідає! — заревів бандерівець, що залишався надворі. — Втопити!

Всі троє намагалися відірвати руки хлопця од грушки, який в свої 16 років мав досить-таки міцну статуру і, мабуть, ще більше бажання жити. Тягну-

люди розповідали — мурашки по спині повзали. Стерлися в пам'яті деталі злочинів, імена і прізвища людей. Але залишився спогад про страх: люди були залякані до нестями. Новій владі на чернівецькій землі було всього кілька років, по всіх закутках шмигали бандерівці. Скількох прекрасних людей знищили. Не вірилося, що цьому буде кінець. Причиною ж усьому була земля.

Обличчя його співрозмовника нараз змінює ледь помітна посмішка. Манолій Манолісвич розмірковує:

— Дивно якое. Щоліта їжджу я туди в гості. Нарубаю матері дров на зиму. Допоможу по господарству. Побачусь з рідними, знайомими. І не бачу в них бажання особно володіти землею. А в ті часи...

По селі пройшла чутка, що один із найлютіший бандитів Садківський, оточений десь у степу чекістами, змушений був перерізати собі лезом горлянку. Через деякий час троє бандерівців спалили себе у сараї Миколи Шастала. Це були часи завершення операції в їхньому краї по знищенню бандерівського підпілля.

Схоплений живим, Федюк на суді розповідав про всі злодіяння, яких вони заподіяли. Виплила тут історія і про сім'ю Запаранюків. Виявляється в хаті матері Манолія Запаранюка кілька днів переховувалися бандити, харчувалися, посилали Манолія за горілкою. Молодший брат Манолія — Іван на настійну вимогу Кугута розповів, що у голови і секретаря сільради, а також у листоноші є шинелі (бандитів дуже цікавила така деталь, оскільки багато з них були зодягнуті у форму радянських солдат, до того ж під шинеллю було легше заховати обріз чи автомат). Було сказано також, що Манолій віддав бандерівцям шапку.

Суд визнав Запаранюків винними у посібництві банді, і кожен з них отри-

ПРИСТРАСНА НАПРУГА СЛОВА

МАРТА Яківна звертається до своїх хлопців та дівчат так: «Десятикласники!...». Певно, тим щоразу, ніби між іншим, нагадує їм, що останній рік вони є школярами, що у світ дорослості їм треба рушати підготовленими, зміцнілими душею і розумом. Так, до «Ровесника» входять тільки сьогоднішні десятикласники Світловодська. Але й ті, хто був ними вчора, не поривають зв'язків з об'єднанням.

«Тут я особливо ясно зрозумів, якою корисною була для мене участь в агітбригаді та політклубі...», — так написав колишній активіст «Ровесника» Михайло Галуненко. Разом із тим листом він прислав із Ленінграда, де навчається в ІІТУ, цікаву й потрібну літературу: «ЦРУ: шпигунство, тероризм, злочинні плани» О. Асесвського, «ЦРУ проти СРСР» (автор М. Яковлев), довідники з питань міжнародного життя...».

Так що ж таке «Ровесник»? Чим він так приваблює до себе юних? Про це можна дізнатися, познайомившись ближче з діяльністю цього об'єднання. «Ровесник» — це у якійсь мірі й політклуб, і агітбригада, і літературний гурток... Яке з цих визначень підходить найбільше, сказати важко. Але безперечно одне: «Ровесник» — це для десятикласників можливість звернутися зі сцени до світловодців, гостей міста, іноземних друзів (приміром, до молодих афганців, які часто відпочивають на турбазі «Славутич») з палкими закликами берегти мир, учитися розуміти зміст нинішньої епохи й сучасної ідеологічної боротьби.

Втім, виступи перед численними аудиторіями у Світловодську, селах району — це вже до певної міри наслідок тієї великої

виховної роботи, яку проводить у Світловодському будинку піонерів та школярів М. Я. Калінкіна з десятикласниками. Тому що, вважає педагог, на сцену

Свої програми хлопці та дівчата готують самі, сценарій вони постійно поповнюють новими фактами, зпозичаними із газет, радіо, телебачення. Для того, щоб розібратися в морі інфор-

Анатолій ПРУДКОМУ — старшому інспектору відділу по боротьбі з розкраданням соціалістичної власності Новоархангельського РВВС не звикати до виступу перед молоддю. Він — секретар пераїмної комсомольської організації райвідділу, яка визнана в 1983 році кращою в огляді охорони громадського порядку управління внутрішніх справ обласного центру. Як член лекторської групи Новоархангельського РК ЛКСМ України А. І. Прудкий часто виступає з лекціями в молодіжних аудиторіях району, глибоко й доступно розкриваючи гуманну суть радянської правоохоронної системи, зі знанням справи розповідає і про боротьбу з розкраданням соціалістичної власності, спекуляцією, порушеннями прав торгівлі.

Фото П. ЦИМАХОВСЬКОГО.

має право вийти і говорити про політику лише той, хто сам добре у ній розбирається, хто вникнув у суть питання.

мації, треба вміти у ньому орієнтуватися, потрібна політична культура й свідомість.

Тому й зрозуміло, чому стало правилом тут про-

дити політінформації про найважливіші події міжнародного та внутрішнього життя («Про гарячі точки планети», «Рішення XXVII з'їзду КПРС», «Молодь у боротьбі за мир», «Про права людини» тощо). І щоразу — живе обговорення, дискусія, спільні пошуки істини... І те ж саме і під час усіх журналів на тему: «Два світи — два способи життя».

НЕДАВНО агітбригада «Ровесник» показувала програму, яка включала два розділи: «Трибунал над фашизмом» та «Я звинувачую імперіалізм».

— Найголовніше, вважаємо ми, — каже Марта Яківна, — це зробити залученим нашого дійства, розбудити його енергію і пристрасність. Адже наші слухачі — це, як правило, молодь віком од 14 до 25 років — тобто ті, з ким ми можемо й хочемо говорити на рівних, якомога відвертіше й щиріше.

Що ж, учасники «Ровесника» таки справді багато зробили для того, аби ця відверта й щира розмова з часом не переривалась. Підтвердженням тому — підготовка нової політичної програми, яка вже включає три розділи.

Показово й те, що думають про «Ровесник» самі його учасники. Приміром, Світлана Солдатенко, яка прийшла сюди зовсім недавно:

— Дуже добре, що до політклубу та агітбригади «Ровесник» старшокласники йдуть не тому, що «доручили», а за покликом власної душі, почуваючи про це об'єднання від активних його учасників. Приміром, так вчинила я — і не помилилась. Беруть же у «Ровесник» не всіх, а тільки тих, хто хоче і вміє працювати над собою, над вихованням у собі та інших політичної культури. Та так, власне, і повинно бути...

С. ПЕТРЕНКО.

м. Світловодськ.

«Я ВАМ ПИШУ...»

Кіровоградське медичне училище (імені С. О. Мухіна). У кімнаті № 204, де міститься кабінет по роботі з іноземними учнями, перш за все увагу привертає величезна політична карта світу. На ній червоним і синім зроблено різні позначки.

— Саме із цих країн, відмічених на карті, у нас вчилися або зараз вчаться хлопці й дівчата, — пояснила Наталія Савелівна Гарнаєнкова, завідувача відділенням по роботі з іноземними учнями. Позначено на карті Монголію і Мозам-

бік, Лаос і Танзанію, Конго, Анголу, Гвінею, Мали...

Швидко спливають роки навчання. Роз'їжджаються по домівах молоді зарубіжні посланці. Та часточку своїх сердець вони лишають тут, у стінах училища, що стає за кілька років рідним. Стають до-

рогими, близькими і викладачі навчального закладу, справжніми друзями стають українські хлопці й дівчата. І все ж таки трепетна хвилина розставання неминує. Щирі потиски рук, теплі напутні слова, побажання, обмін адресами, сльози...

І от на адресу училища і персонально викладачам приходять яскраві конверти, які подолали шлях у тисячі кілометрів... «Дорогі викладачі! Я одержав вашого листа і дуже йому зрадів. У моєму житті сталися деякі зміни: працював спочатку в аптеці, а тепер — у міністерстві. Живу в Бразилії. Недавно я і Жермен (вона вчилася разом зі мною) одружилися.

(Закінчення на 6-й стор.)

Сіоністським кулаком по молодих

Засоби масової інформації Ізраїля розгорнули антирадянську кампанію у зв'язку із так званим питанням про права радянських євреїв. Ця кампанія була підхоплена засобами масової пропаганди у ряді країн Заходу, перш за все у США. У зв'язку з цим виникає питання, чому ці «захисники» прав людини в СРСР ігнорують вражаючі факти приниження людської гідності, які мають місце на окупованих Ізраїлем арабських землях, і повне безправ'я арабського населення, яке живе на території Ізраїлю і загарбаних ним землях? А таких фактів більш, ніж досить. Їх нема-нема, та й наводять самі ізраїльські газети.

Так, у місті Наблусі військовий трибунал засудив 24-річного палестинського юнака Зухейра Мустафі до трирічного тюремного ув'язнення і штрафу в розмі-

рі 100 тисяч шекелів за підозрі в його належності до Палестинського руху опору (ПРО). Подібні вирoki ізраїльські трибунали штампують щодня десятками проти арабів у різних районах окупованих земель за участь у демонстраціях проти окупантів, а також за причетність до Організації визволення Палестини. Тільки в Наблусі, свідчать газети, недавно протягом одного дня до різних тюремних строків були засуджені Зіяд Ясин, 17-річний Амар Саліма, 20-річний Джихад Фахлі, Саїд Обейдат та багато інших.

Школярів, інколи цілими класами, теж садять за ґрати. Так, у тюрму м. Наблуса на кілька місяців потрапила група учнів місцевої середньої школи. Суддя міського воєнного трибуналу відхилив клопотання про звільнення дітей, подане адвокатом.

Більше того, він продовжив строк їхнього ув'язнення, незнаючи на те, що декотрі діти хворі, й потребують лікування. Поряд із цим під заклад випущено члена сіоністської терористичної організації, який брав участь у замаху на мера міста — араба.

Де ж у ті дні були «захисники прав людини» в Ізраїлі та за океаном? Чому вони не стали на захист арабських юнаків, які мучаться в ізраїльських застілках, чому не добивалися звільнення з-під сторожі підлітків шкільного віку? Чому не виступають проти широко впровадженого ізраїльськими властями стосовно арабської молоді методу «адміністративного ув'язнення», коли людину можуть затримати в ув'язненні на невизначений строк, не пред'явивши ніяких звинувачень? Адже вина тисяч арабських громадян, яких жорстоко переслідують ізраїльські власті, тільки в тому, що вони виступають за невід'ємне право людини — право жити вільним на землі.

(АПН).

Амман.

«Я ВАМ ПИШУ...»

[Закінчення. Поч. на 5-й стор.]

Хочу продовжити навчання в Радянському Союзі. А від вас із задоволенням читав би листи щомісяця. Бажаю всім успіхів у роботі, відмінного здоров'я, щастя, благополуччя.

Альберт Нбурангон, Конго.

А ось рядки з листа Сайалак Ххамменг із Лаосу:

«Широ вдячна за вітальну листівку й книгу, яку ви мені прислали. Я працюю фармацевтом і книжка мені дуже потрібна.

Вийшла заміж. Чоловік закінчив навчальний заклад в Ростові-на-Дону і трудиться в кіноуправлінні. Коли було наше весілля, я жалкувала, що немає нікого з моїх кіровоградських друзів...»

Хочеться відзначити, що це листування не схоже на те, з яким інколи зустрічаєшся у КіДах, де пишуть й одержують листи лише в строго офіційному тоні. І тим приємніше, що в досить солідній за товщиною папці листування, зі змістом якої я частково познайомилася, жоден лист — ні той, який відсилається, ні той, що надходить, — не написаний

«тільки аби відписати». Тут вся кореспонденція пронизує дух невідомої широкості й дружби. Табо Кеї Нгасахо із Танзанії пише:

«Я дуже скучаю за Кіровоградом і всіма вами, дорогі викладачі. Мрію іще вчитися в СРСР і хотів би проконсультуватися з вами, як здійснити свої плани. Працюю в лікарні солідарності (так вона у нас називається). Сподіваюся ще побачити вас, мої друзі...»

Лаоска Сомвічіт, житель Замбії Пітер Мусонда розповідають про труднощі, з якими їм вже довелося зіткнутися у роботі. Зокрема, Пітер повідомляє:

«...Я викладаю в медучилищі. Це цікаво, і важко... Вечорами доводиться додатково займатися мовою — скоро їду в Англію на стажування. Хотілося б летіти через Москву. Все-таки ближче до вас. Бажаю всім усього найкращого. До побачення».

Характерна риса, яка об'єднує всі листи: зарубіжні адресати пишуть у них не «Прощайте», а — «До побачення» — певна ознака, що ті, хто писав, прагнуть приїхати в Кіровоград, побачити і обійняти радянських друзів, котрі стали воістину дорогими і близькими...

Т. КУДРЯ.

ТВІЙ РОВЕСНИК ЗА РУБЕЖЕМ

Як важливу економічну, політичну і воєнну перемогу над імперіалізмом США розцінює завершення важкої «битви за напу» міністр сільськогосподарського розвитку і аграрної реформи Нінарагуа Хаїме Уїлон, виступаючи перед студентами столиці, котрі повернулися із збирання основної експортної культури республіки. На знімку: учасниця «битви за напу» Тамара МЕЛАГА із Сальвадора, член Фронту національного визволення Імені Фарабундо Марті.

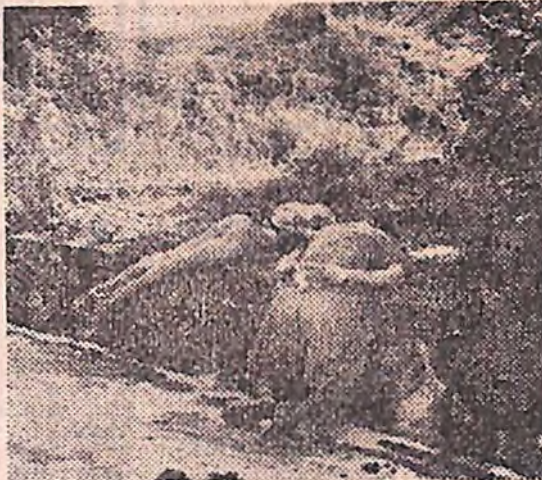
Фото ЧТН — ТАРС.

США. Винрадання та продаж дітей — ще одна соціальна хвороба, новий вид злочинного бізнесу в Америці. Офіційні власті відігналися ажити заходу, котрий застосовується тільки до злочинців: у дітей беруть відбитки пальців.

На знімку: процедура зняття відбитків пальців у малюка із штату Нью-Йорк.

Фото АП — ТАРС.

САЛЬВАДОР: Ставка на терор. На знімку: жертви «еснадронів смерті».

Фотохроніка ТАРС.

ЦИФРИ

1

ФАКТИ

★ За даними відділу охорони громадського порядку управління внутрішніх справ обласного комітету після виходу у світ Уназу по боротьбі з пияцтвом і алкоголізмом кількість правопорушень на ґрунті зловживання спиртним скоротилась на 25,3 процента, у тому числі по м. Кривому — на 21,5 процента.

★ Щорічно у закладах Радянського Союзу поправляють своє здоров'я близько 3,7 мільйона чоловік.

★ У нашій країні зараз нараховується близько 17 мільйонів багатодітних сімей. Це не випадково, адже державна допомога таким сім'ям зростає з року в рік.

★ Приріст промислового виробництва по країні за 5 місяців нинішнього року порівняно з тим же періодом минулого року склав 5,7 процента.

★ Комплексною програмою виробництва товарів народного споживання і сфери послуг на 1986—2000 роки передбачено довести випуск масетних відеоманітофонів у 1990 році до 60 000 штук.

★ У нашій країні за добу випускається понад 32 мільйони квадратних метрів усіх видів тканин.

★ Близько 94 процентів приросту виробництва в СРСР одержано протягом п'яти місяців ц. р. за рахунок зростання продуктивності праці.

★ Щоденне споживання продуктів харчування у нашій країні складає зараз на душу населення 3400 калорій. Протягом минулого року на кожного з нас припало в середньому по 60 кілограмів м'яса, 318 — молока, 134 — хліба, 110 — картоплі, 106 — овочів та баштанних культур, 46 — плодів і ягід, 45 кілограмів цукру та 260 штук яєць.

3. У ЧОРНОБИЛІ

[Закінчення. Поч. на 1-й стор.]

Незвично й моторошно. Спочатку не віриться, що в цих гарних сучасних хатах ніхто не живе. Здається, ось із чийого подвір'я прочиниться хвіртка і з порожніми відрами на коромислі за синьою вишнею. Але на вулицях — ні душі. Он тільки лелеки в гнізді на електричному стовпі. Але й вони в цьому безгомінні видаються несправжніми: мов закам'яніли.

І думається кожному в такі хвилини про одне: мине якийсь час і оживуть ці безголосі зараз села, будуть жити, працювати, народжуватись тут нові покоління, і хай подібне ніколи не повториться. Звести ймовірність аварій на атомних електростанціях до нуля — над цим сьогодні як ніколи думають і працюють вчені енергетики, фізики, хіміки, біологи... Мети буде досягнуто, це безсумнівно. За життя на землі треба боротися всіма засобами. Страшно подумати, що може бути, коли сонце заступить зловісний гриб, яким адміністрація США запрошує у Неваду помилуватись, — думати про врятування буде ніколи...

А в рафіку душно (вікна ж зачинені), і хочеться вийти. День спекотний. Дуже довго, здається, добираємось до Чорнобиля. Визначеною дорогою — одні лише машини обдають курявою наш рафік.

І ось Чорнобиль. Машини, машини, машини... Два чоловіки в білому спецодязі сидять на лавчині в тіні, курять.

— Де зараз знаходиться Прип'ятський міськком комсомолу? — відсуваємо бокове скло.

— А ось же, — чоловік показує на одноповерховий будинок.

Керівник групи попрямував у міськком, а в нас зав'язується розмова. Співбесідники — прип'ятці. Працювали на атомній, 27 квітня були свакуйовані.

— А зараз де живете?

— В селі. В Поліському районі.

— Незвично — ви ж міські жителі?

— Чого незвично? Люди прийняли нас добре. Попрацювали кілька тижнів у колгоспі, а недавно попросились у Чорнобиль.

Вони розповідають про це буденно, без пафосу. Респиратори марлеві висять у них на грудях, під підборіддям, і нам стає трохи соромно за ту принашку тишу в рафіку після розмови з міліціонером на межі 30-кілометрової зони, за ті

Майже 400 київських школярів відпочивають у піонерському таборі «Жовтень» у селі Бірках Олександрівського району.
На знімку: гості під час екскурсії в Кіровограді.

Фото Ю. ДНІПРОВСЬКОГО.

— Вивезли нас тоді організовано: майже коло кожного під'їзду був автобус. Знали, що аварія на атомній, але не вірилось... Це ж наша атомна, наша Прип'ять. Аж тільки як довідались про подвиг пожежників...

щільно засунуті вікна: люди ж працюють тут тижнями...

Другий секретар Прип'ятського міськкому комсомолу Вячеслав Прудкий організовує нам бесіду з керівниками всесоюзного об'єднання «Гідроспецбуд». Штаб оперативної

ОБЕРЕЖНО! ВИ НА ПРИЦІЛІ

ЗІЗНАННЯ ЖУРНАЛУ «АУССЕНПОЛІТІК»

Одним із різновидів імперіалістичного наступу на права людини в інших країнах є так звана «психологічна війна». Вона являє собою комплекс пропагандистських і диверсійних заходів. Американські місії, інформаційні радіостанції, бібліотеки, кінотеатри є в більш як ста країнах світу. Про мету і завдання органів «психологічної війни» проти соціалістичних країн досить відверто писав західнонімецький журнал «Ауссенполітік»: «Всю сукупність наших ідей необхідно психологічно сприятно всіма засобами сучасної пропаганди проשותувати у суспільне життя комуністичних держав. Використовуючи

національні відмінності, релігійні забобони, а також такі людські слабкості, як цікавість, честолюбство, пристрасть до насолод, необхідно заохочувати байдужість до мети комуністичної партії і уряду. Завдяки цьому люди в соціалістичних країнах стануть свідомими носіями західних ідей, буде створено відчуття загальної невдоволеності, що стане передумовою до насильницьких внутрішніх змін і зміною самої суті цих держав. Цей природний розвиток слід прискорити безперервною роботою, яка виснажила б ворога».

(АПН).

318 з 800

могилянців, котрі пішли у роки війни захищати рідну землю від фашистів, не повернулися з фронтів. Їхній пам'яті було присвячено театралізовану програму «Світло — мир!», підготовлену учасниками художньої самодіяльності села.

На просторому майдані у центрі Могильного зібралися того дня всі мешканці села. Ветеран війни Герой Радянського Союзу Ф. С. Костюк, присутній тут, запалив вогонь Пам'яті у часі в центрі майдану — як символ вічного зв'язку поколінь і лідерності полеглим воїнам. Голова виконкому сільської Ради В. Є. Крайновіт, педагоги В. П. Годвинюк та Л. П. Біла, ветеран війни та праці Ф. А. Мушинський говорили про ті величезні втрати, ціною яких радянський народ здолав фашизм, врятувавши світ від коричневої чуми.

Низько виклонилися односельці полеглим у боях, покладаючи квіти до пам'ятника воїнам Великої Вітчизняної.

— Молодь села свято береже пам'ять про героїв, — так сказала від імені молодих могилянців цьогорічна випускниця місцевої середньої школи Тетяна Бойко.

— Ці слова молоді хлібороби підтверджують роботою на колгоспних лавах, — додав до сказаного Тетяною секретар парторганізації одного із крапів в районі колгоспу «Зоря комунізму» В. І. Демченко.

Людам всієї землі потрібен мир — ось що стало лейтмотивом маніфестації, у яку вилася театралізована програма «Світло! — мир!» у нашому селі.

Б. КОЛІСНИК,
директор Могильненського будинку культури Гайворонського району.

Головне завдання своєї КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ партія вбачає в тому, щоб відкрити найширший простір для виявлення здібностей людей... важливо побудувати всю культурно-виховну роботу так, щоб вона все повніше задовольняла духовні запити людей, йшла назустріч їхнім інтересам.

(З Політичного доповіді Центрального Комітету КПРС XXVII з'їздові Комуністичної партії Радянського Союзу).

Вдруге

виступила днями перед студентами Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна зі своєю новою програмою «Чарівні мелодії українського романсу» молоді співачка, солістка обласної філармонії Катерина Терентьєва.

Програма концерту, який зібрав численну аудиторію шанувальників вокального мистецтва, складається з літературної та власне музичної частини. Глядачі — студенти-філологи того дня мали можливість не лише почути українські романси або, як їх ще називають, солоспіви у виконанні К. Терентьєвої, але й дізнатися про історію розвитку жанру, внесок, який до нього зробили видатні діячі української культури Григорій Сковорода, Семен Климовський, Маруся Чурай, Дмитро Бортнянський, Микола Лисенко, Яків Степовий, Кирило Стеценко, Денис Січинський, Марко Кропивниць-

кий. Чільне місце у програмі займають вокальні твори на вірші Т. Г. Шевченка та Лесі Українки.

Слід сказати, що літературна частина складена за останніми даними мистецтвознавства. Приміром, йдеться про встановлення авторства пісні-романсу «Дивлюсь я на небо» (музика Людмили Александр-

рової, вірші М. Петренка).

Вокальна частина відзначалася уважливим ставленням співачки до виконавської традиції української вокальної музики. Гарний ансамбль склали й концертмейстер П. Полянничко.

Ще одна цікава особливість: літературну частину концертної програми цього разу вперше виконував заслужений артист УРСР Іван Терентьєв — батько співачки.

П. СЕЛЕЦЬКИЙ.

м. Кіровоград.

На знімку: співає Катерина ТЕРЕНТЬЄВА.
Фото В. ГРИБА.

ГОЛОС ДОБРОТИ

Вокально-інструментальний ансамбль «Глобус» бобринецького колгоспу «Комінтерн» молоді району добре знає. Концерти з його участю завжди збирають переповне-

ний зал. Недавно колектив ВІА «Глобус» виступив з ініціативою: показати свою нову програму в райцентрі та селах району, а зароблені гроші віддати у фонд допомоги чорнобильцям. Нині на потреби

Чорнобиля хлопці з «Глобуса» персерахували більше тисячі карбованців, у тому числі 400 — за концерти перед працівниками рідного колгоспу.

Наш кор.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой коммунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины.
На украинском языке.

Газета виходить в вівторок, четвер, суботу.

НАША АДРЕСА:

316050. МПС,

м. Кіровоград,

вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-54-26; відповідального секретаря — 2-55-65; відділів робітничої молоді та внутрішньогосподарського життя, сільської молоді — 2-53-94; пропаганди, листів і масової роботи — 2-59-82; учнівської молоді, морально-естетичного виховання — 2-55-65; військово-патрістичного виховання та спорту, фотолабораторії — 2-53-22; оголошень — 4-28-96; коректорської — 3-61-83.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України
м. Кіровоград, вул. Гліки, 2.